

Zeer moeilijk wordt het bij dit wetsvoorschrift, om in het geval, dat men bij een gehuwde vrouw een geslachtsziekte ontdekt, den vrede en het geluk van het gezin in stand te houden — wat bij ons ook in zulk een geval nog altijd mogelijk is, ondanks de fout van den man, door voor de vrouw de volle waarheid te verbergen, zonder haar eenig voorschrift te onthouden dat zij kan noodig hebben in haar eigen belang en in dat van de gezondheid van haar gezin.

EEN VRIENDELIJK VERZOEK. — Een medewerker van de *Munch. med. Wochenschr.* heeft van een der bekende geneeskundige advertentiebladen een briefkaart gekregen, waarin hem werd verzocht „unberechnet” een kort maar volledig uittreksel te zenden van een verhandeling van hem. Hij wenscht, dat de geneeskundige beroepsvertegenwoordiging tegen deze poging tot afzetterij optreedt, maar de beste bestrijding acht het blad: eenvoudig niet op dergelijke onzinnige vragen in te gaan.

CENTRALE ARTSENRAAD TE WEENEN. — Het bestuur van de maatschappelijke organisatie der artsen te Weenen heeft zich tot een „centralen artsenraad” gevormd. Het aantal raden neemt schrikbarend toe, als men geen raad meer weet. Het doel van dezen raad is intusschen hoogst ernstig en heilzaam. Afgezien van de verschillende politieke richtingen onder de artsen, wil deze raad niets anders zijn dan een uitdrukking van de gezindheid van alle artsen te zamen, om de gezondheid der bevolking en de daarmee samenhangende belangen van de artsen te beschermen, onverschillig van welken aard de inrichting der maatschappij zal zijn. Tegenover alle politieke vereenigingen is de raad de eenige vertegenwoordiging der artsen, welke bevoegd is voor hen te onderhandelen. (*Med. Klinik.*)

BOVENGRENS VAN GENEESKUNDIGE HONORARIA. — In Missouri is voorgesteld, bij de wet te bepalen, dat een arts niet meer dan 10 dollars mag rekenen voor eenige behandeling, en overtreding dier bepaling te straffen met 10 tot 100 dollars boete. (*Med. Record.*)

EEN BEDENKELIJK RECHTSGELEERD ADVIES. — Een geneesheer vraagt in *Zeitschr. f. Krankenanstalten*, of hij schadevergoeding kan eischen van een patiënte, die bij het ondergaan van een tandheelkundige bewerking een krampaanval had gekregen en hem een instrument in het oog had geslagen, zoodat hij eenige dagen niet had kunnen werken. Had de vrouw hem verteld, dat zij aan zulke aanvallen onderhevig is, dan had hij voorzorgsmaatregelen kunnen nemen. De rechtsgeleerde medewerker antwoordt hierop, dat de patiënte hem inderdaad had moeten waarschuwen en dat zij dus in haar verplichtingen is te kort geschoten, zoodat zij tot schadevergoeding verplicht is. Het doet er niet toe, dat de vrouw tijdens den aanval bewusteloos was. Moge dit volgens recht zoo zijn, — het is niet te hopen, dat de geneeskundigen de gewoonte gaan volgen, die zij zoo vaak en terecht hebben veroordeeld als het henzelf raakte, om te trachten „iets te halen” uit personen, die waarlijk niet voor hun genoegen en zeker niet met opzet de oorzaak van een ongeval zijn geweest.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DIAGNOSTISCHE MOEILIKHEDEN DOOR MALARIA.

Naar aanleiding van de mededeelingen over malaria in de laatste nummers van dit *Tijdschrift* meen ik goed te doen militaire collega's en burgerartsen, die den dienst van officier van gezondheid vervullen en dus de meeste kans hebben jongelieden uit Noord-Holland onder behandeling te krijgen, er op opmerkzaam te maken, dat de malaria zich op de meest zonderlinge wijzen kan uiten. Men vergete nooit bij zieken, die ons tot nog toe onbekend waren, te vragen, of zij in de Zaanstreek hebben gewoond, er hebben gewerkt, of er in garnizoen hebben gelegen. De 10 malaria patiënten, die ik de laatste twee weken waarnam, hadden allen verblijf gehouden in

het broeinest Alkmaar en omstreken, doch hadden daar nooit koorts gehad. Eén van hen kreeg 's nachts hevige hoofdpijn, bleek toen een temperatuur van 39.7° te hebben, welke temperatuur opliep tot 40.5° en volle negen uren op die hoogte bleef, om toen langzaam te dalen en 's avonds nog 37.7° te zijn. Voorwaar géén typische malaria-kromme! De man had géén miltvergroting, doch klaagde over hoofdpijn en duizelingen. Hij braakte, lag te jammeren in bed, met het hoofd in de kussens geboord en met halfgesloten oogen. Er bestond sterke nekstijfheid en een duidelijk KERNIG's verschijnsel. Mijn aanvankelijke meening met een meningitis te doen te hebben, werd bevestigd door een in consult geroepen neuroloog.

Alvorens de lumbale punctie te verrichten onderzocht ik het bloed, en kon na drie kwartier zoeken enkele malariaparasieten vinden!

Voor verdere merkwaardige malariagevallen verwijs ik naar mijn mededeeling in dit *Tijdschrift* van 1918, Tweede Helft, n°. 3.

Uitdrukkelijk worde vastgehouden aan de diagnose door middel van het bloedonderzoek, opdat de malaria niet opnieuw de vergaarbak worde van allerlei duistere ziekte-toestanden.

Een jongmensch, dat mij voor malaria raadpleegde, bleek géén parasieten te herbergen, doch wel een tuberculeuse pleuritis en peritonitis te bezitten. Op grond van huiveringen in den avond en het wonen bij een drassig weiland was deze zieke ten onrechte voor malaria behandeld. Het verzuim van bloedonderzoek wreekte zich hier geducht.

's-Gravenhage, 22 Mei 1919.

W. HOOGSLAG.

OPENLUCHT-VERBLIJFPLAATSEN VOOR KINDEREN.

Wanneer wij de ziekte- en sterftecijfers nagaan, blijkt, dat zij vooral voor de kinderen ongunstig zijn. De oorzaak daarvan wordt terecht gezocht in het verminderd weerstandsvermogen tengevolge van de voedselbeperking en andere invloeden uit den laatsten tijd. De regeeringsmaatregelen tegen de gevolgen dezer ongunstige verhoudingen genomen, spruiten grotendeels voort uit de gegronde vrees, dat de tegenwoordige jeugd later de economische eigen- en landsbelangen niet in concurrentie met andere landen zal kunnen behartigen. Het „*particulier*” initiatief in dezen beoogt meer het „*individueele*” welzijn. Intusschen komen de gezamenlijke maatregelen in hoofdzaak neer op: „geneeskundige behandeling, voeding en buitenlucht”. Bedoeling van dit schrijven is, aangaande de toepassing der buitenlucht een voorstel te berde te brengen.

Het aantal kinderen, dat naar buiten of naar vacantiëkolonies dient uitgezonden te worden, is zóó groot, dat de daartoe aangewezen instellingen slechts aan een gering percentage der aanvragen kunnen voldoen. Daarom is exploitatie van openlucht-verblijfplaatsen, waar de kinderen onder toezicht ook gedurende de koudere maanden eenige uren daags kunnen vertoeven, aangewezen. Amsterdam en enkele andere steden geven reeds het voorbeeld met de zoogenaamde „speeltuinen”, maar het is noodig, dat in „*alle*” steden één of meer speelplaatsen worden gemaakt, waartoe den kinderen op raad van den dokter niet alleen toegang wordt verleend, maar waarheen hun met gemotiveerden drang de weg wordt gewezen.

Zulke speelterreinen zullen, naar gelang der plaatselijke gegevens, voorzien moeten zijn van wateraf- en aanvoer, closets, overdekte schuilplaats, speeltuig enz., terwijl progressieve geldelijke bijdragen der ouders gewenscht zal blijken.

Op verschillende wijzen kan tot bedoelde exploitatie worden besloten: het gemeentebestuur kan er toe overgaan, maar ook de burgerij of een bestaande instelling (Gezondheidscommissie, Vereniging tot Bestrijding der tuberculose) kan de leiding nemen. In veel steden zal een snel particulier initiatief binnen enkele weken althans een terrein kunnen openstellen. hetgeen wegens het beginnende zomerseizoen van belang is; gemeente-exploitatie laat gewoonlijk langer op zich wachten. De inwendige huishouding kan later geregeld worden, terwijl een eenmaal bestaand bedrijf door de gemeente kan worden overgenomen of gesubsidieerd.

Het denkbeeld is niet nieuw; in Juni 1914 zag ik een dergelijke instelling buiten